

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Munere Concionandi, Exhortandi, Catechizandi - Continens non tantùm praecepta ad artem concionandi discendam accomodata, sed etiam Ideas & Conceptus practicos pro Concionibus in Festis B. V. & SS. Dedicationis, Patrocinij, Novi Anni, Paschatis, Parasceves; item in Primitiis Sacerdotum,

...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. 4. De variis industriis à Catechista adhibendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48347](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48347)

di tenemur, indicandam. 4. Quos effectus aut virtutes habeat? & Resp. quod contra Hostes visibiles & invisibiles, malos Homines, venena, & tempestates, aliaque ejusmodi pericula defendat. Hæc ergo diligenter servate in memoria, & ubi occasio se obtulerit, praticate; nec dubitate, quin paulò antè descriptos, pluresque alios similes effectus copiosè sitis reportaturi.

§. IV.

Quid post Catechizationem observandum sit?

I. Post exhortatiunculam finitam, simili modo, ut in initio Catechismi fecit, stans, junctis manibus, Præcepta Decalogi, & Ecclesiæ, & Quatuor novissima præeundo recitet. & non facile brevitas causâ omittat, quia sic paulatim memoriæ firmitus inhærebunt; ob quam causam ipsi etiam Hæretici suas preces, puta orationem Dominicam, & similia ante vel post singulas Conciones recitare consueverunt.

II. Post preces, si fieri potest, Cantuunculam aliquam temporis accommodatam cantari faciat; id quod etiam ad principium Catechismi observari convenit. Quem in finem aliquos Pueros vel Puellas à Ludimoderatoribus instrui jubeat.

III. Curet, ut modestè è templo egrediantur; neque finito cantu ullum facile audiat, aut usque ad Sacristiam se sequi patiatur.

IV. Antequam è templo ipse discedat, partim gratias agat pro successu habiti paulò antè Catechismi: partim vero etiam supplex roget, ut bono semini jactò incrementum & fructum centesimum benignus DEUS largiri dignetur.

CAPUT IV.

DE VARIIS INDUSTRIIS A CATECHISTA ADHIBENDIS.

I. **V**ARIÆ à diversis industriæ sunt adhibitæ, aut præscriptæ ad optatum fructum ex Catechismo referendum, sed quæ ad sequentes ferè revocari possunt. Prima est,

M m 3

est,

est, ut diligenter frequentari curet Catechismum, eumque in finem Ludimagistrorum, Parentum, & si opus erit, etiam Magistratus Sæcularis industriam & sollicitudinem exstimulet; nisi enim sedulò & constanter temporibus constitutis compareant instruendi, multa, quæ in præcedentibus Lectionibus dicta sunt & repeti saltem fusiùs non possunt, negligent, & ignorabunt.

I I. Altera industria est, ut quietem & modestiam Catechizandorum singulari studio & sollicitudine procuret, idcoque neminem non vocatum loco suo exire, aut discurre finat; quod quidem per Ludimagistrorum, aut aliarum Personarum maturiorum præsentiam & vigilantiam obtinebit; aut si neminem se eorum ad recitationem admissurum minetur, qui loco suo quietus non substiterit.

III. Tertia est, ut varios libellos parvos de iis rebus, quæ scire quemvis Christianum decet, tractantes, & passim in Bibliopoliis vili pretio vendi solitos pro munusculis distribuatur; sic enim, quod in Catechizatione ipsa satis non perceperunt, domi repetere, discereque possunt. Ejusmodi autem libelli v. g. sunt. *Kleines Bettbüchlein. Litaney Büschele. Nuchtschnur eines gottseligen Lebens. Geistlicher Lehrmeister. Agnus DEI Büchlein. Beicht- und Communion-Form. Catechismus von der ersten Communion. Catholischer Bericht vom Wechswasser / und geweyhntem Salz. Von dem H Creuges Bedeutung / Zeichen / und Form. Christliche Lehr in hundert Fragen gefast. Fasten-Lehr / oder Bericht / wie und wer zu fasten schuldig sey. Fragstück über den Catechismus P. Canisij. Guldnes Kleinod. Meßbüchlein. Rudimenta Fidei. Tag-Ordnung. Zucht-Spiegel. Qui omnes & plures alij similes libelli Dilingæ vel Monachij venales reperiuntur.*

IV. Quarta est, ut maturiores aliquos Juvenes aut Virgines alliciat ad certos Pueros aut Puellas de certis capitibus domi instruendos, & ubi instructos adduxerint, illos perinde ac hos convenientibus munusculis remuneretur.

V. Quinta est, ut nonnunquam certa quædam capita scripto communicet, quæ per hebdomadam memoriæ mandent, & in sequenti Conventu non sine præmio & commendatione recitent.

VI. Sexta est, ut omni modo apud ipsos etiam Parentes,

aut

aut etiam Ludimoderatores impetrare conetur, ut, ubi post Catechizationem domum, vel in Scholam redierint, eosdem examinent, quid in Catechismo didicerint, & negligentes commeritis pœnis castigent, sic enim, quos spes munusculorum ad attentionem non excitat, saltem pœnarum timor attentos faciet.

VII. Septima est, ut, quantum fieri potest, attendat, quid vel quantum quisque ab ultima recitatione didicerit, ne eadem frequentius repetendo ad nova addiscenda minus animentur. Quâ in re Ludimoderatorum, & eorum, qui curam Catechizandorum gerunt, cooperatio multum juvabit.

VIII. Octava est, ut, ubi interdum aliquos valde inquietos, aut aliâ ratione contra modestiam & reverentiam gravius peccasse adverterit, minis denunciationis Ludimagistro aut Parentibus faciendæ terreat; & si minæ non sufficiant, actu denunciari, meritisque pœnis castigari curet.

